

HOE KINDEREN ZICH DE DOOD VOORSTELLEN. Onderzoek, gesprekken en tekeningen; door *Richard Lonetto* (met een inleiding van Wim Strubbe, kinderpsychiater). Intro, Nijkerk, 1983. 112 blz., f 22,50 (uit het Amerik. vert. door vertaalgroep Adm. Centrum Bergeyk).

Onderzoeken naar de ideeën van kinderen over de dood - meestal door analyses van kindertekeningen - zijn niet nieuw. De afgelopen jaren zijn er nogal wat publikaties aan gewijd (vgl. de recensies in 'School en Godsdiens' november '81). Het is overigens opvallend, dat de meeste onderzoekers pedagogen en psychologen zijn. Wellicht hangt dit samen met het feit dat - zoals de auteur van dit boekje vermeldt - de ideeën over de dood tamelijk los van de religieuze beleving staan (blz. 12). Een konstatering overigens, die theologen en katecheten zeker serieus zouden moeten nemen, aangezien hun denken over dood zich nogal eens snel afspeelt op de grazige weiden van het hiernamaals; daarbij de dood zélf, als behorend bij het leven, vergetend ...

Dit boekje geeft een verslag van een onderzoek naar het denken over de dood van kinderen, verdeeld over drie leeftijdsgroepen (peuters/kleuters, 6-8 jarigen en 9-12 jarigen). Er wordt daarbij tamelijk uitvoerig ingegaan op de persoonlijkheidsontwikkeling van het kind, en in samenhang daarmee wordt, aan de hand van kindertekeningen, hun denken over de dood belicht.

Hoewel voorlichting aan kinderen over welk soort zaken dan ook eigenlijk jDas realiteitswaarde heeft wanneer die vanuit de eigen levenservaring wordt gegeven, kan dit boekje voor ouders en andere begeleiders een handreiking zijn bij de niet altijd even gemakkelijke gesprekken rond (leven en) dood.